

SKOK DO REALITY

číslo 4/2003
4. ročník

speciální noviny o legislativě
pro zdravotně postižené

vydává Národní rada zdravotně postižených České republiky (www.nrzp.cz)

Krajský plán je velkou příležitostí, jak zlepšit podmínky pro život lidí s postižením

V létě roku 2002 v jednom ústavu sociální péče ve středních Čechách zemřela klientka, která byla trvale (!!!) umístována na noc do svěřací kazajky. Hlavu jí rozdrtila špatně upevněná tyč postele. Nikdo nebyl potrestán.

(Úryvek z „Metodiky tvorby Krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením“.)

Zdá se vám to trochu silná káva? Mně také. Už protože má představitost vyvolává jeden obraz za druhým a vidím v nich, co musela vytrpět jedna lidská bytost. A také protože něco podobného může potkat i mne, i mého kolegu na vozíku, i mé přátele s mentálním postižením, i někoho se smyslovým postižením, když zestárneme nebo se zhorší náš zdravotní stav a zároveň s tím se zmenší schopnost sebeobsluhy. Nedobrovolné umístění v ústavu sociální péče visí jako Damoklův meč nad kýmkoliv z nás, kdo má zdravotní postižení. Je to totiž zatím jediné legislativně zakotvené zabezpečení lidí, kteří se ocitnou v sociální nouzi a nemohou se postarat o své základní životní potřeby.

Zákon o sociální pomoci (případně o sociálních službách) dosud nebyl přijat. Je samozřejmě žádoucí, aby měl podobu, která by lidi potřebující pomoc nastavěla do postavení druhořadých občanů, o nichž rozhodují úředníci. Kdy se dočkáme takového návrhu zákona, který nám umožní svobodné rozhodování o vlastním životě, se nedá určit. Navíc hrozí přijetí novely zákona č. 243/2002 Sb. o rozpočtovém určení daní. Kraj pak bude nakládat s penězi po svém. Je logické, že bude přednostně zabezpečovat ústavy a dosavadní služby. Jak jinak by zabezpečil uživatele, když nebude mít připravené a rozvinuté nějaké jiné sociální služby a když vnitřní zadluženost krajů žádný rozvoj nedovolí? „Neomašličkované“, tedy účelově nevázané peníze nebudou nikoho zavazovat. A i kdyby někteří ze současných zastupitelů v krajích zajistili z výnosů daní dobré fungování sociálních služeb, určitě se situace nebude vyvíjet ve všech krajích stejně. A co až ti zmínění zastupitelé odejdou a přijdou jiní? Navíc peníze, s kterými se doposud počítalo na sociální služby, se mohou dokonce „ztratit“, případně se použijí k něčemu jinému.

Co se s tím dá dělat? Chce se mi říct: Díky Bohu, situace je vážná, nikoliv však zoufalá, můžeme totiž mít vliv na další dění. Umožňuje nám to usnesení vlády ČR z 18. června 2003 č. 596 + P, v němž se „doporučuje krajským zastupitelstvům ustavit krajské iniciativní, poradní a koordinační orgány pro tvorbu, realizaci a vyhodnocování Krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením a zpracovat ve spolupráci s Národní radou zdravotně postižených České republiky a přijmout Krajské plány vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením“.

Co to znamená? Že krajské rady zdravotně postižených do toho mají možnost zasáhnout. Že krajská zastupitelstva by měla být vstřícná k těmto snahám, ba dokonce by měla s těmito krajskými radami spolupracovat. Že dosavadní postoj úřadu k problematice osob se zdravotním postižením se má změnit. Že krajští úředníci by už neměli „házet“ vše na sociální, event. sociálně zdravotní odbor svého úřadu, ale měli by pochopit, že těžkosti nás lidí s postižením jsou stejně závažné jako jakéhokoliv jiného obyvatele kraje. Že je tudíž nutné, aby se jimi zabývaly všechny odbory. Že máme příležitost jim k tomu poskytnout takový materiál, aby úředníci mohli naše trable nejen pochopit, ale také vzít za své.

Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením je vlastně obdobou Národního plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením na regionální úrovni. Je to cesta, jak ovlivnit dění v oblastech, které nejsou „ošetřeny“ celostátně platnými právními předpisy a jsou v působnosti krajů, tedy v oblastech, kde je pro naše „usměrňování“ prostor: například dopravní obslužnost, vzdělávání a zaměstnávání, odstraňování bariér, kultura nebo třeba sociální služby včetně těch pokrokových.

Jak na to? Na úrovni krajských rad zdravotně postižených je třeba vzít za základ Standardní pravidla OSN a výše zmíněný Národní plán. K dispozici je výborně udělaná „Metodika tvorby Krajských plánů vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením“, kterou loni pod vedením Jana Michalíka vytvořili pracovníci Výzkumného centra integrace zdravotně postižených.

Na úrovni nás pěšáků, lidí majících své potíže s postižením, jež potřebujeme řešit, je také nezbytné řešit úkoly, které přináší současná doba. V první řadě si uvědomme, že teď, právě teď „se láme chleba“. Právě nyní můžeme položit základy solidního vztahu s krajskou správou, který bude plný vzájemného respektu, vstřícnosti a účinné spolupráce. Anebo despektu, neochoty a rozhodování o nás bez nás.

Ujasněme si dále, co nás konkrétně pálí. Modelový příklad: Naše občanské sdružení báječně funguje, pracují v něm nadšení lidé, ale teď nevíme, jak to půjde dál, když od státních orgánů už nebudeme mít podporu. Řešení: Prosadme do Krajského plánu, že kraj bude dotovat veřejně účelné aktivity občanských sdružení zdravotně postižených v samostatném dotačním řízení. Proč kvůli pravidelným zdravotním vyšetřením musíme my a mnozí naši kolegové v postižení jezdit neúměrně daleko? Vždyť v Krajském plánu se může ocitnout v rámci krajských zřizovatelských kompetencí úkol zřídit ordinaci, v níž jeden den v měsíci bude pracovat příslušný specialista. Ta může střídavě sloužit i ostatním.

Potřebuji osobní asistenci, respitní péči, chráněné bydlení? V Krajském plánu může být závazek vyhlášovat veřejnou soutěž o finanční prostředky na provozování těchto služeb. Pobývám já nebo někdo mně blízký v zařízení, kde je poskytována péče, s jejíž úrovní nejsem spokojen? Kraj by měl zajišťovat kontrolu podle „Standardů kvality sociálních služeb“, které vydalo MPSV v roce 2002, a také opatření vedoucí k nápravě. Nedodrzuje se stavební zákon a prováděcí vyhláška, takže nové stavby a rekonstrukce v mé obci oplyvají schody? Kraj by měl jednak vyčlenit prostředky na postupné mapování těchto bariér, jednak postihovat nedisciplinované stavebníky a kolaudátory. Zaměstnání se sice dá najít, ale náklady na speciální nebo individuální dopravu by pohltily celý můj výdělek? Kraj namísto běžných autobusů koupí několik nízkopodlažních a zařadí je do běžných linek hromadné dopravy. Potřebuje naše dítě školního asistenta? Nebo já pracovního? Kraj s krajskou radou vypracují metodiku přidělování takzvaných asistentů žákům s postižením ve školách a školských zařízeních a v zaměstnání. Znáám soubor, jehož umělecká tvorba je na vysoké úrovni, ale nemá příležitost obohatit hlubokým zážitkem veřejnost, protože nemá prostředky na svou prezentaci? Krajský úřad do své koncepce finanční pomoci zařadí zásadu podpory těchto těles.

To a mnohé další můžete, vážení čtenáři, dát jako námět svým krajským radám zdravotně postižených. Můžete se zajímat, kdo u vás v kraji

plán vytváří, co v něm je, zda vyhovuje vám osobně, vašim přátelům a kolegům se zdravotním postižením, vašemu sdružení, ostatním sdružením... Můžete také dát k dispozici odborné znalosti své či o ně požádat své přátele. Jestliže totiž má být Krajský plán na takové úrovni, aby jej brali na krajských úřadech vážně, musí obsahovat seriózní podklady, proveditelné úkoly, finanční dopady. Jsme sice „odborníky“ na svůj život, víme toho hodně o problematice lidí s postižením, máme jasnou představu o tom, co

potřebujeme, ale musíme také vědět o každé oblasti tolik, aby náš Krajský plán byl dobrým argumentem sám o sobě, když jej bude krajská rada prosazovat.

Přestaneme konečně být jen sociálními případy? Staneme se partnery krajské správy? Budeme spolutvůrci svého osudu? Nenechme si ujít tuto příležitost!

(hr)

Zmařená šance

Středa 25. června odpoledne. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR. Horké odpoledne, poslanci sledují Miroslavu Němcovou, řídící schůzi: „Je před námi hlasování (...) o návrhu pana poslance Eduarda Zemana na zamítnutí předložené normy. (...) Kdo je pro? Z přítomných 153 je pro 77. Návrh byl přijat. Konstatuji tedy, že návrh zákona zastupitelstva Olomouckého kraje byl zamítnut.“

Na základě jediného hlasu tak ukončila Sněmovna více než půlroční anabázi návrhu novely školského zákona. Zopakujme si ve stručnosti, oč při ní šlo. Léta všichni víme, že děti s postižením nemají cestu do školy lehkou. Jedním z pomocníků, který by jim a jejich rodičům mohl ulehčit rozhodování, vzletně nazývané „volba vzdělávací cesty“, je asistent. Říkejme mu třídní, školní nebo asistent učitele. Prostě člověk, který by dítěti s tělesným postižením, těžkou sluchovou vadou nebo nevidomému umožnil chodit do školy s dětmi ze sousedního domu, a ne pobývat na internátě s dětmi ze třech sousedních krajů.

Novela zákona, jak ji olomoučtí krajští zastupitelé projednali, vznikla za spoluúčasti odborníků katedry speciální pedagogiky Olomoucké Univerzity. Podrobně jsme o ní psali v letošním 1. čísle Skoku do reality i v Novinách Můžeš. Ředitel školy na jejím základě mohl za splnění nemnoha podmínek „instalovat“ asistenta do třídy, v níž je vzděláván žák s postižením. Pokud by ovšem do třídy chodili žáci tři a více, asistent by tam být mohl, ovšem **museli** by tam být dva pedagogičtí pracovníci: jeden z nich dokonce speciální pedagog. Stručné, výstižné.

Proč to ve Sněmovně dopadlo špatně? Důvody jsou tři. Respektive možná i deset, ale asi tři základní.

• Sociální demokracie. Abychom největší vládní straně příliš nekřivdili: našlo se několik poslanců, zejména v sociálním a zdravotním výboru (paní Emmerová a další), kteří zákon podpořili. A zbytek? Darmo mluvit. Ministryně po několika řečnických vystoupeních, v nichž se doslova roz-

plyvala nad tím, jak je to věc potřebná (jen ty peníze se nedostávají, jen ty peníze), nakonec na hlasování ani nepřišla. Zlí jazykové sněmovních kuloárů šeptali, že odpočívala. Přestože navrhovatelé za součinnosti expertů ministerstva text dohladili „k oboustranné spokojenosti“, tedy ke spokojenosti navrhovatele i ministerstva, Sněmovnou se neslo: „Ministryně je proti.“

To ministr bývalý, Eduard Zeman bojoval od počátku za zamítnutí zákona otevřeně a jako lev. Jednou mu vadilo to, jindy ono. Hlavně by ale souhlasem s předloženým zákonem zvednutím ruky musel přiznat, že za čtyři roky, kdy byl z peněz daňových poplatníků placen jako vrchní správce českého školství, neudělal pro žáky s postižením zhora nic. Dost možná však, že jeho odpor nebyl veden jen osobními, technickými či legislativními důvody. Podle časopisu Instinkt tento člověk například prohlásil: „Znám názory, podle kterých i lidé s IQ na animální úrovni by se měli vzdělávat, ale já si jimi nejsem jistý.“ Slova, která mrazí. Slova, která údajně pronesl ústavní činitel země, jejíž právní normy přiznávají každému právo na vzdělání. A nařizují každému do školy chodit. V Anglii odstoupil trenér fotbalové reprezentace za pseudointelektuální domněnku, podle níž „postižení pykají za hříchy minulých životů“. U nás je možná i taková zhůvěřilost, a neděje se nic.

• Občanská demokratická strana. Stejně zapklitá situace jako u demokratů sociálních. Rétoricky všichni uznávají nutnost podpory žáků s postižením ve školách i asistentů. Kámen úrazu je u jejich školských expertů, soustředěných kolem poslance Waltera Bartoše. Jejich názory se dají zjednodušeně shrnout takto: To, že speciální pedagogické centrum asistenta navrhne, ředitel posoudí a kraj vydá souhlas, je špatně pojaté řešení. Říkají: Je to moc složité, dejme do škol peníze, a ředitel převezme zodpovědnost a sám rozhodne. Podle nich je zbytečné tvořit v oblasti školství vhodnou legislativu. Ovšem i občanskí demokraté (naštěstí) nebyli takto ideově jednotní a řada po-

slanců, opět zejména ze zdravotního a sociálního výboru Sněmovny (například paní Páralová), si byla vědoma závažnosti situace.

Je to zbytečné? Ano i ne. Naše školství je „rakousko-uherské“, a nikoliv anglosaské, tvořené nitkami staletí trvajících občanské společnosti. Naši ředitelé, ba celá veřejná správa je zvyklá pohybovat se v intencích „jen toho, co je zákonem dovoleno“, a nikoliv, že „každý může činit, co zákon nezakazuje“.

• Přes značnou pozornost a péči řady poslanců (zejména z KDU-ČSL, US-DEU a KSČM) se ve Sněmovně nepodařilo vytvořit atmosféru odpovídající důležitosti školského zákona pro „naši“ minoritu. Částečně jsme za to odpovědní i my, lidé žijící s údělem zdravotního postižení. Jedna věc je stýskat si na „nezájem státu a politiků“, druhá věc je zajít za „svým“ poslancem a vysvětlit mu, že pro nás všechny je do budoucna nezbytné, aby občané vnímali, že lidé se zdravotním postižením patří mezi ostatní. Že jsou lidmi jako každý jiný, i když třeba bez sluchu či s jiným postižením. Jsou a budou tady. Každé dítě s postižením, ale i dítě zdravé, jež absolvuje školní docházku společně, získá sociální kapitál, který v budoucnu zúročí. Ku prospěchu svému i nás všech dohromady. Společnost tomu říkáme.

Naděje umírá poslední. Autora tohoto článku kontaktovali někteří poslanci. Nespokojení s nesnesitelnou lehkostí hlasování, rozhodli se předložit novelu zákona ještě jednou. Na konci léta tedy „školní asistenti“ znovu zamířili do Sněmovny. Nikoliv jako sněmovní tisk číslo 76, ale pod číslem 415 jako návrh poslaneckého klubu křesťanských demokratů (podrobnosti lze najít na internetových stránkách www.psp.cz v sekci dokumenty).

Dopadne druhý pokus lépe než první? Kolik organizací zdravotně postižených připraví petici a dopisy poslancům Sněmovny? Uvidíme na podzim.

*Jan Michalík, katedra speciální pedagogiky
Pedagogické fakulty UP Olomouc;
srpen 2003*

Do školy, nebo do školičky?

Milan Cháb, který dnes už není mezi námi, jako ředitel ústavu pro lidi s mentálním postižením v Poustevnách vytrvale pracoval na jeho zrušení. Pro jeho klienty vytvářel příležitosti k životu v rodinách. Zasloužil se o to, že z mnohých z nich se stali členové běžné společnosti. Jednou jsem ho slyšela, jak říká: „Zejména když uvidíte nápis ŠKOLIČKA, zbystřete. Má to sice vzbudit dojem něčeho milého, přitažlivého, ale je to obvykle pokrytecká snaha zakrýt nedostatečnost takového školského zařízení. Paradoxně právě ta zmenšenina vyjadřuje skutečnou úroveň té školy.“

Není pochyb, že vzdělávání pro osoby se zdravotním postižením je třeba řešit zcela jinak než dosud. Je jasné, že najít řešení systémově čistě je takřka nad lidské síly. A je samozřejmé, že jde o peníze nebo aspoň půjde o je-

jich přesun. Řešení je v tom, že budou stanovena kvalitní pravidla, která to umožní a která budou zavazovat kompetentní činitele.

Existuje svědomitě zpracovaný návrh novely školského zákona, připravený Zastupitelstvem Olomouckého kraje. Několik měsíců jej projednávala Poslanecká sněmovna. Poslanci se k němu mohli vyjádřit, a učinili tak. V následujícím souhrnu sami posuďte, jak se tohoto úkolu zhostili.

Poslanci také rozhodli. Prozatím. **A jak byste rozhodli vy, vážení čtenáři? Chtěli byste, aby vaše dítě i navzdory postižení chodilo do běžné školy? Zkusili jste něco takového zařídít? Kdo vám pomáhal, kdo vám házel klacky pod nohy? Navštěvuje váš syn či dcera školu s dětmi bez postižení? Jaké máte zkušenosti? Napište nám!**

(hr)

Co zaznělo ve Sněmovně při projednávání novely školského zákona č. 29/84 Sb. a zákona č. 564/90 Sb.

Zveřejňujeme výňatky z několika čtení návrhu, která probíhala opakovaně, protože návrh byl opětovně projednáván v příslušných výborech.

Všechny příspěvky jsou kráceny a mírně redakčně upraveny. Vzhledem k omezenému rozsahu našich novin jsme nemohli postupovat jinak. Snažili jsme se vybrat vše podstatné.

Jan Březina, KDU-ČSL, hejtmán Olomouckého kraje: (...) V dané oblasti asistentů pro postižené žáky vládne poněkud nesystémový stav. Tento nesystémový stav je znát už z hlediska využití finančních zdrojů na tyto asistenty. Zhruba 50 % z nich je hrazeno z prostředků MŠMT, něco je hrazeno z prostředků soukromých nadací a něco z prostředků zvýšeného normativu na žáka, obvykle s využitím civilní služby a s něčím, co se dá nazvat využitím fiktivního vychovatele. K předložení této záležitosti nás vedl tlak pedagogického terénu, protože ve školním roce 2002-2003 se situace zhoršila tím, že pravidla pro uplatnění financování z Ministerstva práce a sociálních věcí se poněkud změnila a jsou tvrdší. Na tlak pedagogického terénu a jeho přání jsme podali příslušnou novelu. (...)

Za svou osobu bych mohl zdůraznit tři hlavní důvody, proč byste měli tento návrh přijmout. V první řadě umožňuje širší přístup ke vzdělání skupině postižených žáků. V druhé řadě zavádí návrh systém tam, kde systém není, protože jeho jádrem je, aby ředitelé škol rozhodovali na doporučení speciálního pedagogického centra a s rozhodnutím krajského úřadu o tom, aby byl, nebo nebyl využit asistent. Ředitelé by tak vlastně svým způsobem optimalizovali využití zdrojů, protože dnešní stav je takový, že spousta věcí závisí na individuální obratnosti příslušného ředitele školy... A nebudu připomínat takové věci, jako že máme Evropský rok osob se zdravotním postižením. (...)

Poslanec Eduard Zeman, ČSSD, zpravodaj: (...) K prvnímu návrhu, který je ve sněmovním tisku 76, jsme obdrželi také stanovisko vlády, které je jednoznačně zamítavé. Dovolím si z něj citovat odůvodnění: „Předložený návrh zákona nijak nevynechává postavení, obsah činnosti, požadavky na odbornou způsobilost ani další předpoklady pro výkon funkce třídních asistentů. Nejasný je rovněž obsah činnosti obou pedagogů, stejně jako jejich vzájemné postavení. Z hlediska úpravy kompetencí je předložený návrh zákona nesystémový, neboť věc by měla být řešena novou změnou kompetence ředitele školy, uvedenou v § 3 zákona č. 564/1990 Sb., a dále by bylo nutno upravit vztah dvou pedagogických pracovníků ve třídě.“ (...) Předložený návrh obsahuje také legislativně právní nepřesnosti, a zejména je chybný v tom, že tvrdí, že neklade žádné nároky na státní rozpočet. Musím konstatovat, a paní ministryně školství to potvrdí, že tyto nároky klade.

Ministryně školství Petra Buzková, ČSSD: (...) Nemám z věcného hlediska nejmenších výhrad, nicméně říkám taktéž dopředu, že částka 50 milionů korun není pro Ministerstvo školství částkou

zanedbatelnou a Ministerstvo školství není schopné řešit financování této záležitosti za stávající situace. Tedy za předpokladu, že by vláda tento návrh doporučila, za předpokladu, že by byl vydán příslib, že o tuto částku věcně směřovanou k této záležitosti bude navýšen rozpočet Ministerstva školství, nemám výhrady k tomu, aby se k takovéto úpravě přistoupilo. (...)

Poslanec Ivo Vykydal, KDU-ČSL: (...) Hodně z nás má děti. Jak se tak dívám, někteří možná i vnuky. Kolik však paní poslankyň a pánů poslanců slyšelo větu Maminko, tatínku, máte postižené dítě? Jsem přesvědčen, že každý se této představě velmi silně brání, a pokud to tak lze říci, v rámci vlastní sebeobrany tuto představu také odmítá. I tak je však zdravotní postižení dětí a žáků realitou. Vzhledem k pokřivené dlouhodobé tradici přetrvává v naší zemi zastaralé a škodlivé rozdělení občanů do dvou skupin: zdravý a postižený. Prosím, všimněte si, že se neuzívá v hovorové řeči lidé s postižením, ale pouhé diskriminující označení „postižení“. (...)

Návrh je v plném souladu s mezinárodními dokumenty, například se Standardními pravidly pro vyrovnávání příležitostí pro osoby s postižením schválenými Valným shromážděním Organizace spojených národů v roce 1993. Je také v souladu s Národním plánem vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením, který byl schválen usnesením vlády České republiky č. 256 v roce 1998. Institut třídního asistenta je ve většině zemí Evropské unie. A nejen to: hlavně umožňuje společné vzdělávání dětí zdravých a dětí s postižením. (...)

Poslanec Josef Janeček, KDU-ČSL: První připomínka je otázka, zda takový zákon potřebujeme. Já jsem s potěšením slyšel jak ze strany paní ministryně, tak ze strany zpravodaje, že bez diskuse takováto nějaká úprava je nezbytná a dokonce věcně správná. (...) Druhá námitka byla, že se tady jedná o finanční prostředky, neboť školství by nedokázalo tyto prostředky bez stanoviska vlády uvolnit. Mohu ujistit vládu České republiky, že to, co bude muset vydat školství, bohatě ušetří v oblasti sociální péče. (...)

Poslanec Walter Bartoš, ODS: (...) Východiskem těchto představ – a já musím říci, že se s nimi bohužel nesetkáváme v této sněmovně poprvé – je názor, že veškerou péči o mládež a děti má zajistit školství. (...) Ano, škola a učitelé mají zcela nepochybně přizpůsobit podmínky vzdělávacího procesu tak, aby byly zohledněny specifické vzdělávací potřeby žáků. Dodávám, že nejen žáků handicapovaných smyslovým, mentálním či jiným postižením, ale na druhé straně také žáků mimořádně nadaných nebo talentovaných. To ale neznamená, že z peněz určených na vzdělání má být hrazeno i to, co se vzděláním souvisí okrajově a nepřímo. (...)

Pokud tedy záměrem bylo řešit asistenční péči tohoto typu, potom tvrdím, že řešení leží mimo re-

sort školství. Jiným problémem je okolnost, že vzdělávání podobných žáků skutečně vyžaduje vynakládat vyšší výdaje na zajištění potřebných speciálních pomůcek, na zajištění individuálního přístupu nebo specifických forem vzdělávání, které jsou náročné na pedagogickou práci. Zajistit takové oprávněné podmínky však lze mnohými způsoby. (...) Poskytnout potřebné prostředky, jejichž výše by měla odrážet charakter postižení, proto i nutnost vícenáskladů na zajištění potřeb, je zejména v případě základního středního vzdělávání samozřejmě povinností státu a prostředky by měly být podle stanovených norem převedeny tam, kde je žák, tedy bez rozdílu typu školy. (...) Stát hradí náklady na zajištění specifických vzdělávacích potřeb odlišně podle toho, kde je žák vzděláván. (...)

Já se musím přiznat, že to nevím, proč je v tom takovýto rozdíl. Je však jisté, že pokud by na vzdělávání integrovaného žáka obdržel ředitel běžné základní školy tutéž výši dotace jako škola speciální, mohl by mu každý měsíc školního roku zajistit služby za více než 3 700 Kč. A pokud by takových integrovaných žáků bylo ve škole více, možná by se rozhodl řešit nutnou individuální vzdělávací péči o takové žáky instalací funkce třídního asistenta. (...) Na místo normativního financování specifických vzdělávacích potřeb, které by zajistilo spravedlivě alokaci veřejných zdrojů, se takto vytváří další prostor pro to, aby mohl rozhodovat úředník. (...)

Poslankyně Taťána Fischerová, nezávislá, US-DEU: (...) Kromě toho, co integrace dětí s postižením přináší jejich zdravým vrstevníkům – učí je pomoci slabším, solidaritě a zbavuje je strachu z jinakosti, tedy rozvíjí nejlepší stránky jejich osobnosti –, dává zároveň možnost dětem, jejichž život rozhodně není jednoduchý, a jejich rodičům žít jako hodnotná lidská bytost. Každý má přece právo na vzdělání a výběr druhu vzdělání! Absence institutu asistentů v dnešních zákonech uplatnění tohoto práva minimálně ztěžuje, ale spíše znemožňuje velké skupině dětí i jejich rodičů, které občas dostává opravdu do neřešitelných situací. Rodiny dětí s postižením většinou nemají možnost volby, chtějí-li si dítě s postižením nechat u sebe a umožnit mu návštěvu školy v místě bydliště. Narazí na neprostopupnou zeď a nakonec skončí ve speciální škole s internátem, takže dítě je zbaveno domova. (...)

Poslankyně Michaela Šojdrová, KDU-ČSL: (...) Vzhledem k finančním nárokům, které takovéto řešení má, je možné v rámci jednání ve školském výboru navrhnout odložení účinnosti tohoto zákona tak, aby nový státní rozpočet již mohl s tímto počítat. (...)

Poslanec Jaromír Kohlíček, KSČM: (...) Domnívám se, že řešení, které nabízí předloha předkládaná zastupiteli Olomouckého kraje, je pouze malým dílčím řešením, které řeší opravdu relativně malý úsek problematiky, která je na pomezí zdra-

votní, sociální a školské problematiky. Nám chybí komplexní řešení této celé problematiky. (...) Proto bych podporoval, aby se o tomto tématu diskutovalo, aby tato předloha nebyla zamítnuta a aby k tomuto tématu byl uspořádán minimálně seminář, který dá dohromady všechny lidi, kteří se tím zabývají, který by trochu lépe „rozkryl“ našim kolegům, kteří nemají přímý přístup k datům, základní problémy této záležitosti. (...)

Poslanec Petr Bratský, ODS: (...) V civilizovaných zemích se o integraci již vůbec nehovoří. Tam je tato věc považována za samozřejmou. (...)

Poslanec Milan Bičík, KSČM: Já jsem 12 let ve své pedagogické praxi působil na škole, na které byly zdravotně postižené, imobilní děti, a myslím, že mám představu, co to těmto žákům přináší. Proto bych chtěl podtrhnout, že anabáze vzniku návrhu tohoto zákona byla zde už konstatována, že upravený návrh respektuje všechny podstatné připomínky, které vznikly v odborné veřejnosti, mezi pedagogy, kteří se touto otázkou zabývají, které byly vzneseny vládou k původnímu návrhu. Chci podtrhnout, že upravená důvodová zpráva i upravený návrh se skutečně velmi výrazně blíží objektivní realitě, že reálně hodnotí dopady návrhu v případě jeho přijetí, a to s úvahou k časovému náběhu vlastní realizace tohoto zákona, že hodnotí možnosti řešení. (...)

Poslankyně Alena Páralová, ODS: Víme, že asistenti jsou jedním z největších problémů, které vůbec v tomto státě jsou – ať jsou to asistenti, kteří působí ve školách, nebo ostatní asistenti občanů, kteří jsou v domácí péči a podobně. Je to dlouhodobě řešeno nesystémově náhradní vojenskou službou, veřejně prospěšnými pracemi. Tím se pohybují různí asistenti, jejich placení, a s nimi ředitelé úřadů práce a všech těch institucí na hraně zákona, riskují své postavení. Shánějí se sponzoři. Určitě jste také stejně jako já sháněli různé sponzory na asistenty, aby lidé mohli žít alespoň minimálně důstojně. Tento problém je dlouhodobě neřešen. (...)

V každém případě by bylo smutné, a bylo by to vůči těm tělesně postiženým lidem neslušné, kdybychom to v tuto chvíli smetli se stolu. Pusťme to do druhého čtení, projednejme to v příslušných výborech a rozhodněme se, jak dále.

Poslanec Tomáš Kvapil, KDU-ČSL: (...) Domnívám se, že je potřebné, aby pro další školní rok 2003/2004 skutečně tato funkce třídního asistenta byla zřízena. (...)

Poslanec Eduard Zeman: Z toho, co zde zaznělo v rozpravě, nikdo nebude pochybovat o tom, že se zde nenajde odpůrce principu. (...) Toto není systémové řešení. (...)

Následující čtení

Poslanec Josef Janeček: Výbor pro sociální politiku a zdravotnictví projednal velmi odpovědně a dlouze tento návrh na 17. schůzi konané dne 23. března. Konstatoval, že tento návrh tvoří jeden ze základních pilířů sociální politiky v této oblasti, to jest podporuje myšlenku integrace. (...)

Poslankyně Taťána Fischerová: (...) Klíčovou námitkou zřejmě byla a je otázka financí. (...) Vzdělávání dítěte ve speciální škole stojí státní rozpočet přibližně jednou tolik co v běžném typu škol.

Protože je jasné, že každé dítě víceméně nějak vzděláváno bude, je i z finančního hlediska logické, že se nejedná o absolutní zvýšení nároku na státní rozpočet, ale o pouhý přesun mezi rozpočtovými položkami. Nelze přitom opominout i ten fakt, že rodiče integrovaných dětí mohou pracovat (a často se jedná o vysokoškolsky vzdělané lidi) a tím pádem do státního rozpočtu přispívat namísto toho, aby pobírali sociální dávky. K tomu ještě můžeme připočítat významný společenský dopad, kterým je vyvedení celých rodin ze sociální izolace.

Další námitka odkazovala řešení tohoto problému až na novelu školského zákona. Na nový školský zákon všichni čekáme už léta. (...) Děti s postižením a jejich rodiče se ale ocitají v tísnivé životní situaci už teď a naděje, že bude někdy přijat nový školský zákon, jim život opravdu neulehčuje. (...) Předložená novela zákona nabízí řešení nejpalčivějších problémů tady a teď. (...)

Poslankyně Alena Páralová: Dovolte mi popsat způsoby zaměstnávání a placení asistentů v našich školách. První způsob: Asistentem je mladý muž vykonávající civilní vojenskou službu, může být placen z navýšeného normativu na vzdělání dítěte se zdravotním postižením. Mladým mužům zkušenost se zdravotně postiženými dětmi jistě prospěje, možná ale vnímáme mnoho problémů, které tento způsob může přinést. Nicméně civilní vojenská služba brzy skončí. Druhý způsob: Asistentem je občan zaměstnaný na veřejně prospěšné práci, neboli, jak praví předpis, jde o společensky účelné pracovní místo hrazené z úřadu práce z peněz na aktivní politiku zaměstnanosti. Třetí způsob: Asistent učitele pro děti se sociálním znevýhodněním, krátce nazývaný romský asistent, vzal spolu s dětmi se sociálním znevýhodněním pod svá ochranná křídla ještě další dítě nebo děti zdravotně postižené. Čtvrtý způsob: Asistent částečně nebo úplně hrazený obcí na základě schválení zastupitelstvem, částečně financovaný rodiči dětí.

Pátý způsob: Asistent hrazený občanským sdružením, nadací, zaměstnavateli a dalšími sponzory, včetně spoluúčasti rodiny zdravotně postiženého dítěte. Šestý způsob: Asistent vykazovaný jako vychovatel, placený školou. Sedmý způsob: Asistent, který byl placen jak z resortu školství, tak z resortu práce a sociálních věcí. Osmý způsob: Asistenti jsou příbuzní zdravotně postiženého dítěte, kteří se mohou v případě potřeby i střídat. Zde odpadá hlavní starost, kde na asistenci vzít peníze, protože většinou nejsou placeni.

Doufám, že mé informace usnadní vaše rozhodování. Děkuji vám za pozornost.

Následující čtení

Ministryně školství ČR Petra Buzková: (...) Pozměňovací návrh uvádí, že by ve třídách, kde budou postižení žáci, zajišťovali výchovně vzdělávací činnost současně dva pedagogičtí pracovníci, z nichž alespoň jeden je speciální pedagog. (...) Znamená to dopad ve výši asi 200 milionů korun na platy a zákonné odvody. (...) V nynějším pozměňovacím návrhu se počítá s realizací i pro speciální školy. (...) Aby ministerstvo školství mohlo zabezpečit tento nově schválený zákon, muselo by asi jednu miliardu korun škrtnout někde jinde. (...)

Ráda bych spolu s tímto výborem hledala takovou cestu, která by případně umožnila tomuto návrhu zákona spatřit světlo světa, ovšem za zcela jiných podmínek, než jak je v současné době navrženo. (...)

Poslanec Josef Janeček: (...) Ono jde o to, že integrovat dítě do normální společnosti, je nejen vysoce etické a humánní, ale – mluvilo-li se zde o penězích – také ekonomicky výhodné. Mnohem dražší, neskonale dražší je, jestliže takové dítě skončí v ústavu sociální péče nebo jakémkoliv jiném ústavu, kde stráví zbytek života. (...) Zatímco výbor školský nepřijal k návrhu žádné usnesení, výbor pro sociální politiku a zdravotnictví přijal a podpořil myšlenku integrace našich zdravotně postižených dětí jednomyslně. Už to jsou dva naprosto různé pohledy a je naprostým konceptčním zoufalstvím tuto problematiku řešit tímto úzkým pohledem, jak zde bylo řečeno. (...)

Vážení kolegové, mě mrazí při té představě, že budeme obhajovat názor, že ve třídě nebo ve škole, kde jsou tři a více zdravotně postižených dětí, chceme, aby tuto péči zajišťoval pouze jeden pedagog. Jestliže víme, jak náročná je kolikrát taková péče, jak vysilující je pro pedagoga, musíme uznat, že něco takového prostě má být uloženo zákonem, a to jak ve prospěch dětí, tak i ve prospěch oněch pedagogů. (...)

Poslanec Petr Bratský: (...) Tato miliarda by byla využita pro integraci těch, kteří to potřebují. To není pouze pro ně. Integrace do společnosti je především prospěšná pro ostatní zdravé děti. Ten, kdo to prožil, kdo zažil, co to znamená ve třídě, když tam přijde postižené dítě, co to znamená pro zdravý duchovní rozvoj ostatních dětí, teprve pochopí, proč bychom se společensky měli zaměřit právě na to, abychom vstup těchto dětí do tříd podpořili za každou cenu. (...)

Poslanec Eduard Zeman: (...) Tady se bavíme o speciálních školách. To je přece pravý opak integrace, o které předkladatelé mluví. Bavíme se o asistentech na speciálních školách. To je úplně něco jiného. Ujasněme si, o čem tady kdo mluví.

Poslanec Walter Bartoš: (...) Poznámka, kterou považuji za důležitou, se týká otázky integrace. Otázka integrace souvisí s tím, že žáci budou integrováni do normálního vzdělávacího proudu. A pokud tito žáci mají být integrováni do normálního vzdělávacího proudu, musejí za nimi jít také peníze, protože stát má financovat vzdělávání občanů. Musejí tam jít peníze, které zohlední specifika a potřebnost handicapovaných právě v této oblasti. Musím bohužel konstatovat, že za pět let vlády sociální demokracie nedokázaly sociální demokracie ani paní ministryně Buzková zajistit, aby peníze následovaly žáka. To považuji za velmi špatné a tristní.

Ministryně školství ČR Petra Buzková: (...) Myslím, že ministr školství je docela vhodný objekt k tomu, aby z něj byl udělán jakýsi zlý obr lidožrout, který buď žere malé děti, nebo je mrzačí nebo něco podobného (...)

Poslední čtení

Poslanec Eduard Zeman: Úvodem bych chtěl konstatovat, že výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu na své 17. schůzi ze dne 11. června 2003 k návrhu, (...) kterým se mění a doplňuje (...), zkráceně takzvaný školský zákon, (...) nepřijal žádné usnesení. Nechtěl bych teď zde dramaticky něco zdůrazňovat, ale musím trvat na tom, že i když se podařilo v opakovaném druhém čtení odstranit základní problémy, které tam byly dodatečně vzneseny a které se týkaly speciálního školství, tak stále ještě platí, že nebyl

odstraněn problém, že kraje určí počty asistentů a na státu zbyde, aby to zaplatil. Tento problém odstraněn nebyl a z tohoto hlediska mi nezbývá než trvat na zamítavém stanovisku.

Poslanec Josef Janeček: Výbor pro sociální politiku a zdravotnictví se velmi podrobně zabýval touto normou. (...) Vytvořil možnost pro dohodu mezi navrhovateli a zmocněnými zástupci ministerstva školství ČR. (...) Tato dohoda je tedy potvrzením onoho pozměňujícího návrhu, který jste dostali jako sněmovní tisk 76. (...) Tento návrh byl také podpořen všemi zúčastněnými poslanci, kromě asi dvou, kteří se chtěli spíš vrátit k tomu původnímu návrhu.

Poslanec Eduard Zeman: Já bych jenom rád zde zopakoval návrh na zamítnutí návrhu zákona.

Místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Miroslava Němcová, ODS: Ano, já jsem tento váš návrh registrovala v úvodním slově, ale bylo nutné jej zopakovat v podrobné rozpravě. Táhá se, zda se ještě někdo hlásí do podrobné rozpravy? Nevidím takovou přihlášku, a proto podrobnou rozpravu končím. Zeptám se, zda chce pan hejtman nebo

pan zpravodaj ještě v tuto chvíli uplatnit možnost závěrečného slova. Domnívám se, že mě neslyší, a proto se jich zeptám ještě jednou. Jde o závěrečná slova. Táhá se ještě jednou, zda chcete uplatnit tuto možnost? Ano – prosím tedy, aby se slova ujal pan hejtman Březina. Prosím paní poslankyně a pány poslance o klid v jednací síni.

Hejtman Olomouckého kraje Jan Březina: Při projednávání byly odstraněny zcela markantní rozpory a dnes je návrh v takovém stavu, že se domnívám, že je hlasovatelný a to, co je označováno jako zásadní rozpor, v podstatě zásadním rozpor není. Všichni oponenti říkají, že jsou schopni připravit lepší normu. Ale, pánové, tady je to místo, kde by se ta norma měla připravit, a dosud nikdo nic, co by řešilo tento problém systémově, nepřipravil. Proto bych rád doporučil Sněmovně, aby tento náš návrh přijala. Nikoliv proto, že je to návrh náš, ale protože řeší určitým způsobem zásadní problém, což asistenti v této formě jsou.

Poslanec Eduard Zeman: (...) Souhlasím s předkladatelem, že nyní je zákon hlasovatelný, ale základní problém zde trvá. Základní problémy jsou dokonce dva. Jeden je, že máme již k dispozici

návrh školského zákona, který tyto věci má zohlednit a řešit. (...) A nebyla odstraněna základní slabina, což je rozpor v tom, kdo určuje a kdo platí. (...) Proto trvám na tom, že tento zákon nemá být přijat.

Poslanec Josef Janeček: (...) Říkám to jako koaliciční poslanec, protože program této vlády a této koalice je také sociální citlivost. (...) Co se týká oně námitky, že můžeme počkat na velký školský zákon, je to námitka, která neobstojí z několika důvodů. Zaprvé zákon ještě není předložen, a pokud bude předložen, bude moci být projednáván v prvním čtení až na zářijové schůzi. (...) I kdyby to bylo všechno schváleno, tento zákon může být účinný možná ve druhém pololetí školního roku, ale pravděpodobně až další školní rok, kdežto tento návrh zákona umožňuje, aby tato opatření, která jsou z hlediska integrace zdravotně postižených dětí naprosto zásadní, byla uzákoněna první den od vyjití zákona ve sbírce, tedy od letošního 1. září, maximálně o měsíc později.

Hlasování s pořadovým číslem 58 skončilo. Z přítomných 153 poslanců bylo pro 77, proti 27. Návrh o zamítnutí byl přijat.

(hr, pel)

Co přinesla červnová demonstrace

Často dostávám od lidí se zdravotním postižením otázku: „Tak jsme manifestovali, ale co bude dál, mělo to vůbec smysl?“ Jsem přesvědčen o tom, že každé veřejné vystoupení občanů, kteří hájí nějaké principy, má smysl a hlavně má několikrát význam. Myslím si, že tak je to i s naší Národní radou zdravotně postižených.

Především jsme si uvědomili, že dokážeme připravit poměrně náročnou akci, že jsme schopni formulovat jasně a zřetelně své požadavky a opřít je o principy svobody občana, o jeho práva na vzdělání, na pomoc, pokud ji potřebuje k překonání následků zdravotního postižení, apod. Zkrátka určitě jsme získali více sebevědomí, protože naše demonstrace byla úspěšná. Její obrovský význam vidím v medializaci problematiky zdravotního postižení. Naše veřejné vystoupení určitě velmi pomohlo novinářům, aby porozuměli tomu, že nám jde o samostatnost, že sociální služby chápeme jako individuální záležitost a že k dosažení tohoto cíle je nezbytné, aby služby sociální péče byly financovány prostřednictvím uživatele sociální služby, a nikoliv prostřednictvím instituce.

Uvedu dva příklady toho, jak nám manifestace pomohla v komunikaci s médií. Deset dní poté jsem měl setkání s premiérem Vladimírem Špidlou. Oznamovali jsme médiím, že po schůzce s ním před Úřadem vlády podám informaci o jejím průběhu. Byl jsem překvapen zájmem novinářů. Svědčila o něm účast všech tří televizí a největších deníků. Další příklad: na začátku srpna jsme pozvali novináře do provozovny McDonalds na tiskovou konferenci o Programu mobility pro všechny. Ačkoliv byla takzvaná okurková sezona, přišlo asi patnáct novinářů a zástupce jedné televize a informace z tiskovky se objevily v řadě deníků.

Je prostě zřejmé, že média chtějí informace o nás a o našich záměrech, problémech a aktivitách. Je však nezbytné naučit se je předávat zajímavou formou, prostřednictvím nejrůznějších akcí apod. Myslím si, že tímto způsobem je možné z našich záležitostí udělat i záležitosti celospolečenské... Je čím dál jasnější, že vláda, parlament a veřejná správa začne vážně vnímat nějaký problém až tehdy, když se takovou věcí zabývá tisk, rozhlas a televize. Pak se stává problémem celospolečenským a politici si uvědomí, že jeho neřešení by jim samotným mohlo uškodit v jejich další činnosti.

Je nezbytné zmínit se o tom, jaký vliv měla či může mít demonstrace na splnění našich základních požadavků. Jde především o to nerozpustit finanční prostředky určené ve státním rozpočtu na sociální služby do daňových výnosů krajů a o urychlenou přípravu zákona o sociálních službách, ve kterém bude zakotven systém financování služeb sociální péče prostřednictvím uživa-

vatelů těchto služeb. Zároveň požadujeme například garanci nároku na sociální služby, stejné podmínky pro státní a nestátní poskytovatele služeb sociálních péče či rovnost služeb rezidenčních a služeb v domácnosti. Musím říci, že demonstrace nemohla mít a ani neměla okamžitý vliv na prosazení našich požadavků a při její přípravě jsme si byli vědomi toho, že to ani není možné. Její efekt může být v delším horizontu, a to v závislosti na našich dalších aktivitách. Jednotlivá osamělá akce nikdy nic nemůže změnit. Musíme vyvinout trvalý tlak, musíme být aktivní a stále pracovat na prosazení svých zájmů.

K tomu budou směřovat i naše aktivity v podzimních měsících. Na začátku září jsme požádali členské organizace o pomoc při oslovení poslanců rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny, protože měli hlasovat o návrhu zákona o rozpočtovém určení daní, obsahujícím velký problém s finančními prostředky na sociální služby. Bohužel výsledek hlasování o námi iniciovaných pozměňovacích návrzích nedopadl v rozpočtovém výboru dobře. Musíme se proto obrátit na všechny poslance. Chceme, aby při projednávání zákona o rozpočtovém určení daní v Poslanecké sněmovně bylo přítomno co nejvíce lidí se zdravotním postižením.

Na dny 3.–5. října jsme připravili národní konferenci, na které bylo přítomno mnoho různých představitelů státní správy. Tam jsme velmi jasně připomenuli, že dosud nebyl přijat zákon o sociálních službách. Snažíme se pracovat na přípravě ústavní stížnosti na diskriminaci těch lidí se zdravotním postižením, kteří odmítají odejít do ústavů a rozhodli se, že chtějí, aby jim byly služby sociální péče poskytovány doma, v jejich bydlišti. Národní rada je pověřena přípravou návrhu Střednědobé koncepce státní politiky vůči občanům se zdravotním postižením. Máme řadu možností k přesvědčování kompetentních představitelů o tom, co chceme a proč to chceme právě tak. Musíme oslovit všechny členy vlády, protože ta bude v dohledné době projednávat věcný záměr zákona o sociálních službách a verze, kterou připravilo MPSV, neodpovídá našim představám. Velmi důležité bude, aby nás podpořilo co nejvíce lidí se zdravotním postižením, aby sami lobovali u členů vlády, poslanců, představitelů krajských samospráv a samozřejmě také u pracovníků jednotlivých ministerstev a snažili se nám pomoci.

Naše společná demonstrace na konci června byla vlastně jednou z akcí, a to velmi důležitou, vytvářejících neustálý tlak na splnění našich požadavků a připomínajících to, co nám nejvíce brání ve skutečné integraci.

Václav Krása, předseda NRZP ČR

K vývoji nezaměstnanosti osob se změnou pracovní schopnosti

Nezaměstnanost občanů se změnou pracovní schopností (ZPS) se nadále vyvíjí nepříznivě, a to jak v celostátním měřítku, tak v rámci většiny krajů. Srovnáme-li situaci v naší zemi z ledna 2002 s lednem 2003, zvýšil se počet uchazečů se ZPS připadající na jedno pracovní místo z 29,99 na 40,71. Za stejnou dobu vzrostl počet všech uchazečů připadajících na jedno pracovní místo z 9,46 na 11,65.

Nepříznivě vyznívá i srovnání v rámci jednotlivých krajů (viz tabulka). Pozoruhodný je vývoj v Ústeckém kraji, kde došlo k poklesu počtu uchazečů se ZPS připadajících na jedno pracovní místo ze 141,46 v lednu 2002 na 94,98 v červnu 2003; hlavní příčinou je vyšší počet volných míst pro tyto osoby. Velmi nepříznivý trend lze pozorovat v Moravskoslezském kraji, kde došlo v letošním roce k výraznému snížení počtu volných míst a počet 340 uchazečů se ZPS na jedno volné místo v lednu 2003 a 278 v červnu 2003 je zcela jednoznačně tragický.

Pokud se nezaměstnaností budeme zabývat důkladněji, najdeme i okresy, kde připadá na jedno pracovní místo i více než 1000 uchazečů. V některých okresech není počet uchazečů se ZPS vůbec měřitelný, neboť není k dispozici žádné volné pracovní místo: letos v červnu šlo například o okresy Nymburk, Domažlice, Semily a Jeseník. V okrese Nymburk přitom tato situace trvá s výjimkou března celé první pololetí tohoto roku. Ještě horší je situace v okrese Zlín, kde od ledna 2002 byla k dispozici pouze 4 pracovní místa pro uchazeče se ZPS, z toho 2 místa v lednu 2002 a po 1 místě v květnu a červnu 2003. Průměrný počet uchazečů se ZPS připadajících na jedno místo v tomto okrese za období leden 2002 až srpen 2003 je 876, zatímco celkový počet uchazečů připadajících na jedno místo je 21,5.

Pozornost zaslouží vývoj v Královéhradeckém kraji. Přestože patří celkovým počtem uchazečů připadajícím na jedno pracovní místo k nejlepším krajům v republice, u osob se změnou pracovní schopností je tomu právě naopak. Prakticky ve všech sledovaných obdobích je počet uchazečů se ZPS připadajících na jedno pracovní místo zhruba desateronásobný oproti celkovému počtu uchazečů připadajících na jedno pracovní místo s tím, že je zde zcela zřejmý zhoršující se trend.

Nejmenší rozdíl byl v červnu letošního roku ve Zlínském kraji, kde počet uchazečů se ZPS byl pouze o třetinu vyšší než celkový počet uchazečů připadajících na jedno pracovní místo. Na této situaci má největší zásluhu okres Uherské Hradiště, který se na počtu celkových míst ve Zlínském kraji dlouhodobě podílí více než dvěma třetinami. V ostatních krajích se jedná o několika-násobky.

Důvod k optimismu neskýtá ani porovnání absolutního počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání se ZPS v letošním roce. Je sice pravdou, že v červnu byl tento počet ve srovnání s lednem nižší o 361 osob, ale počet celkem evidovaných uchazečů poklesl o 38 006 osob. Pokles nezaměstnaných osob se ZPS tedy činí méně než 1 % z celkového poklesu! Pokud se na problém podíváme z delšího časového odstupu, opakuje se pravidelně stejná situace: zatímco nárůst nezaměstnanosti osob se ZPS procentuálně kopíruje nárůst celkové nezaměstnanosti, pokles je vždy řádově nižší.

V porovnání s loňským rokem se lépe vyvíjí situace v oblasti zřizování chráněných pracovišť a míst v chráněných dílnách. Zatímco loni bylo těchto pracovišť zřízeno v celé republice 976, letos na konci května to bylo již 835. Zdaleka nejvíce je tento institut využíván v Plzeňském kraji, kde

bylo od počátku roku zřízeno 315 těchto míst (téměř 38 %); následuje kraj Liberecký se 116 místy (téměř 14 %) a Ústecký s 85 místy (10 %). Naopak nejméně chráněných míst bylo vytvořeno v Královéhradeckém kraji (7), ve Zlínském kraji (6) a v kraji Vysočina (jen 1). Žádné pracovní místo nebylo vytvořeno v Praze a Karlovarském kraji. Vzhledem k tomu, že na zřízení chráněných pracovišť a míst v chráněných dílnách přispívají úřady práce částkou až 100 tisíc Kč na jedno místo, jsou obrovské rozdíly mezi kraji těžko vysvětlitelné. Možnými příčinami mohou být nezáměr zaměstnavatelů o zmíněnou finanční podporu, neinformovanost zaměstnavatelů o této podpoře, případně nedostatek finančních prostředků úřadu práce v uvedených regionech, který jim brání podporu poskytovat.

Při tomto neradostném čtení asi leckoho napadne otázka: Snaží se Národní rada zdravotně postižených s tímto problémem vůbec něco dělat? Snaží. V připomínkách k návrhu novely zákona o dani z příjmu požaduje zvýšení daňových úlev za zaměstnávání osob se ZPS z dosavadních 18 tisíc na 30 tisíc Kč ročně a u osob se ZPS s těžším zdravotním postižením z 60 tisíc na 70 tisíc Kč ročně. V připomínkách k novému návrhu zákona o zaměstnanosti pak Národní rada požaduje zvýšení dosavadní výše odvodu na dvojnásobek tak, aby se vyrovnal rozdíl mezi finanční náročností plnění povinnosti zaměstnávat osoby se ZPS formou odvodu do státního rozpočtu a odběrem výrobků od zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % osob se ZPS. V současné době je výše odvodu do státního rozpočtu oproti odběru výrobků poloviční: pokud částku, za kterou odběrem výrobků či služeb získá zaměstnavatel zápočet jednoho pracovníka se ZPS, odvede do státního rozpočtu, budou mu započtení dva pracovníci.

	leden 2002						červen 2002					
	uchaz. cel.	volná místa	podíl	uchaz. ZPS	vol. m. ZPS	podíl č. 2	uchaz. cel.	volná místa	podíl	uchaz. ZPS	vol. m. ZPS	podíl č. 2
Praha	22749	8110	2,81	2823	341	8,28	21678	9061	2,39	2876	373	7,71
Středočeský	40363	8756	4,61	5448	281	19,39	36580	6522	5,61	5221	291	17,94
Budějovický	20937	2773	7,55	2700	125	21,60	17237	2766	6,23	2587	114	22,69
Plzeňský	19827	3582	5,54	2596	272	9,54	17660	3368	5,24	2573	224	11,49
Karlovarský	15178	1373	11,05	1565	150	10,43	14418	1574	9,16	1533	66	23,23
Ústecký	71189	3235	22,01	7922	56	141,46	68340	2975	22,97	7980	59	135,25
Liberecký	16962	2552	6,65	2409	59	40,83	16521	2445	6,76	2393	79	30,29
Královéhradecký	18622	3936	4,73	2652	60	44,20	16886	3105	5,44	2574	62	41,52
Pardubický	21172	2806	7,55	3098	106	29,23	18823	2674	7,04	3110	91	34,18
Vysočina	19758	2884	6,85	2720	98	27,76	17455	2522	6,92	2708	90	30,09
Jihomoravský	58526	3728	15,70	8441	192	43,96	54869	3242	16,92	8349	189	44,17
Olomoucký	39557	3343	11,83	4988	160	31,18	35125	3646	9,63	4838	100	48,38
Zlínský	26529	1986	13,36	3783	127	29,79	25548	2402	10,64	3919	225	17,42
Moravskoslezský	97601	2608	37,42	12262	87	140,94	93163	2771	33,62	12234	105	116,51
Celkem v Česku	488970	51672	9,46	63407	2114	29,99	454303	49073	9,26	62895	2068	30,41

	leden 2003						červen 2003					
	uchaz. cel.	volná místa	podíl	uchaz. ZPS	vol. m. ZPS	podíl č. 2	uchaz. cel.	volná místa	podíl	uchaz. ZPS	vol. m. ZPS	podíl č. 2
Praha	24453	7626	3,21	2915	309	9,43	23805	8485	2,81	3032	333	9,11
Středočeský	43970	5705	7,71	5780	264	21,89	40419	5750	7,03	5564	226	24,62
Budějovický	22542	2588	8,71	2888	157	18,39	18360	3099	5,92	2765	128	21,60
Plzeňský	21599	2574	8,39	2770	166	16,69	19714	2783	7,08	2760	175	15,77
Karlovarský	17061	1269	13,44	1668	49	34,04	15734	1338	11,76	1662	40	41,55
Ústecký	76724	2394	32,05	8539	80	106,74	73126	2760	26,49	8643	91	94,98
Liberecký	20351	1907	10,67	2703	104	25,99	19880	1927	10,32	2807	57	49,25
Královéhradecký	21324	2976	7,17	2931	40	73,28	19424	2681	7,25	3002	33	90,97
Pardubický	23068	2002	11,52	3499	62	56,44	20862	2188	9,53	3465	41	84,51
Vysočina	23301	2158	10,80	3043	103	29,54	20577	2310	8,91	2992	50	59,84
Jihomoravský	66438	2679	24,80	9237	118	78,28	60869	2788	21,83	8993	176	51,10
Olomoucký	41541	2957	14,05	5162	114	45,28	37172	3075	12,09	5012	130	38,55
Zlínský	31434	1316	23,89	4539	81	56,04	29329	1463	20,05	4471	164	27,26
Moravskoslezský	105196	2158	48,75	12923	38	340,08	101725	2358	43,14	13068	47	278,04
Celkem v Česku	539002	40309	13,37	68597	1685	40,71	500996	43005	11,65	68236	1691	40,35

(hut)

Co bude nového v nemocenském pojištění

Ministerstvo práce a sociálních věcí předložilo v srpnu do připomínkového řízení návrh věcného záměru zákona o nemocenském pojištění. Tento předpis lze považovat za součást reformy veřejných financí. Předpokládá se, že zákon, jehož účinnost se navrhuje od 1. ledna 2006, nahradí dosavadní zákony upravující oblast nemocenského pojištění (zejména zákon č. 54/1956 Sb. o nemocenském pojištění zaměstnanců v platném znění a zákon č. 32/1957 Sb. o nemocenské péči v ozbrojených silách v platném znění). Již z doby vydání předpisu je zřejmé, že jde o normy značně staré.

Jedním z cílů navrhovaného zákona je sjednocení podmínek nemocenského pojištění zaměstnanců a příslušníků ozbrojených sil. Zákon se bude vztahovat i na nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných. Oproti dosavadní právní úpravě stanoví velmi podrobně povinnosti ošetřujícího lékaře na úseku posuzování dočasné pracovní neschopnosti a potvrzování karantény i na úseku podpory při ošetřování člena rodiny, vyrovnávacího příspěvku v těhotenství a mateřství a peněžité pomoci v mateřství. Podrobněji jsou vymezena i práva a povinnosti zaměstnavatelů, pojištěnců a nositelů nemocenského pojištění.

V zákoně jsou obsažena i ustanovení o sankcích za porušování či neplnění povinností spojených s posuzováním zdravotního stavu a pracovní neschopnosti pro účely nemocenského pojištění a část věnovaná řízení v oblasti nemocenského pojištění. Opomenuto není ani poskytování informací

a povinnost mlčenlivosti. Věcný záměr obsahuje i části, které se věnují osobám se zdravotním postižením. Kromě zkrácení ochranné lhůty z dosavadních 42 na 14 dní, která se týká i zaměstnanců se ZPS, počítá věcný záměr s tím, že u poživatelů starobního či plného invalidního důchodu nebude ochranná lhůta žádná. Vzhledem k tomu, že při projednávání připomínek Národní rady zdravotně postižených a Vládního výboru zdravotně postižených osob se v těchto dvou záležitostech nepodařilo dospět k dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí, rozhodne o nich vláda.

Další, ještě závažnější rozpor mezi názorem MPSV a NRZP se vztahuje k tomu, že podle věcného záměru se má v období prvních 14 dnů poskytovat místo nemocenského náhrada mzdy z prostředků zaměstnavatele. Vzhledem k situaci zaměstnanců se změněnou pracovní schopností na trhu práce požaduje NRZP i VVZPO, aby těmto zaměstnancům bylo poskytováno nemocenské od 1. dne pracovní neschopnosti. Důvodem tohoto požadavku, na němž jsme při jednání s ministerstvem trvali, je přesvědčení, že ministerstvem navrhované řešení způsobí nepřekonatelné potíže zaměstnavatelům, kteří zaměstnávají více než 50 % osob se ZPS, což povede v řadě případů k jejich likvidaci. Obavy ostatních zaměstnavatelů ze zvýšení nákladů spojených se zaměstnáváním osob se ZPS pak povedou k tomu, že bude hrozit masové propouštění těchto zaměstnanců.

(hut)

Právě vychází nové Sociálně právní minimum

V říjnu vychází nová verze Sociálně právního minima pro zdravotně postižené. Autor JUDr. Jan Hutař do ní zařadil aktuální změny v legislativě, nové koeficienty platné pro výdělky částečných invalidních důchodců v roce 2004 a také vzor správní žaloby jako nového opravného prostředku proti rozhodnutí ve správním řízení a vzor přihlášky na důchodové pojištění z důvodu péče o osobu blízkou. Publikaci lze pořídit za příspěvek na její vydání ve výši 70 Kč. Seženete ji v centrech pro zdravotně postižené nebo v sídle NRZP ČR (Partyzánská 7, Praha 7, telefon 266753425).

(pel)

Národní rada zdravotně postižených ČR sídlí od 1. září 2003 na nové adrese

Národní rada zdravotně postižených ČR

Partyzánská 1/7

170 00 Praha 7

nová tel. čísla: 266 753 421 – předseda

266 753 424 – kancléř

266 753 425 – legislativa

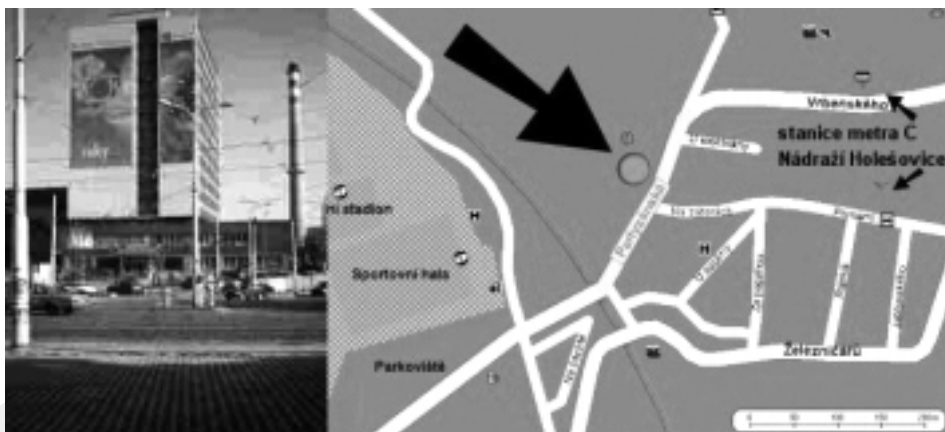
266 753 423 – zahraniční odb.

266 753 420 – informatika

fax: 266 753 422

Sídlo kanceláře NRZP ČR je v budově

Pražské teplárenské, a.s.

Seznam členských organizací Národní rady zdravotně postižených ČR

ARCUS – onko centrum

Jana Koželská
nám. Osvobození 451
470 01 Česká Lípa
arcus-oc@volny.cz

Asociace muskulárních dystrofií ČR

Stanislava Rédlová
Petýrkova 1953/24
148 00 Praha 4
amd@amd-cz.org

Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR

PaedDr. Zuzana Kaprová
Karlínské náměstí 12
186 03 Praha 8

AVAZ – Asociace vozíčkářů a zdravotně i mentálně postižených

Jaroslav Osmík
Dvořákova 1331/20
405 01 Děčín
avaz.dc@quick.cz

Centrum nezávislého života v Českém ráji a v Podkrkonoší

Mgr. Věra Pourová
P. O. BOX 99
506 01 Jičín

CESPO, o. s.

Petr Novák
Poláčkova 3251/1
400 11 Ústí n. Labem-Dobětice
cespo.ul@seznam.cz

Česká abilympijská asociace

Jaromír Krpálek
Rokycanova 2654
530 02 Pardubice
abilinfo@abilympics.cz

Česká společnost AIDS pomoc

DiS Václav Strouhal
Malého 3/282
186 21 Praha 8-Karlín
aids-pomoc@iol.cz

Česká společnost pro duševní zdraví

Jiří Ledvinka
Zvonařova 6
130 00 Praha 3

Česká unie neslyšících

Ing., Mgr. Jiří Dachovský
Havlíčková 4
110 00 Praha 1
deafunie@mbox.vol.cz

Český klub nedoslýchavých HELP

Karol Hrubý
Tomanova 5
320 16 Plzeň

ČKO – Český klub ohluchlých

Anica Dvořáková
Radlická 56
150 00 Praha 5
cko-praha@volny.cz

Dětské centrum 1990 se sídlem v Olomouci

Doc. MUDr. Růžena Tichá, CSc.
Nedbalova 36
772 00 Olomouc-Opolany
dc9@nexta.cz

Evropské centrum pantomimy neslyšících

Antonín Zralý – Stacionář neslyšících
Vodova 35
612 00 Brno

Federace rodičů a přátel sluchově postižených

Bc. Petr Schreyer
Hábova 1571
155 00 Praha 5
frpsp@frpsp.cz

Já – člověk

Marcela Frycová
Pod Lešem 166
439 09 Slavětín nad Ohří

Jablonecký klub onkologických pacientů, jejich rodinných příslušníků a přátel „JAKOP“

Libuše Slámová
Na Výšině 15
466 01 Jablonec nad Nisou

Jihlavská unie neslyšících

Otto Panský
Březinovy sady 21
586 01 Jihlava

Klub bechtěreviků

Karel Vedral
Na Slupi 4
128 50 Praha 2
klub.bechtereviku@seznam.cz

Klub DEMKA Příbram

Igor Kříž
Obránců míru 78
261 02 Příbram VII
DEMKA.klubdemka@seznam.cz

Klub mladých neslyšících – Bravo Youth Deaf – B.Y.D.

Pavel Válka
VUT Brno
Údolní 53
602 00 Brno

Klub nemocných cystickou fibrózou

Mgr. Kamila Šmídová
Kudrnova 22/95
150 18 Praha 5
info@cfklub.cz

Klub občanů bezbariérového domu

Vondroušova
Václav Krása
Vondroušova 1193
163 00 Praha 6-Řepy
vkrasa@volny.cz

Klub vozičkářů Petýrkova

Alžběta Šafránková
Petýrkova 1953
148 00 Praha 4
kvp@volny.cz

Kolumbus

Mgr. Michal Balabán
Na Hrádku 2574
530 02 Pardubice
martas.vondra@seznam.cz

Koruna – sdružení rodičů a přátel zdravotně postižených dětí

Hana Šilarová
Českých bratří 603
563 01 Lanškroun

Lenio – občanské sdružení

Bc. Zdeňka Horvátová
Ruská 58/804
101 00 Praha 10
zhorvatova@socdem.cz

Liga proti otokům

Miloslava Piálková
S. K. Neumanna 10
182 00 Praha 8

Liga za práva vozičkářů

Zdeněk Škaroupka
Kounicova 42
602 00 Brno
ligavozic@ligavozic.cz

Mobilis, občanské sdružení

PhDr. Tatiana Šindelářová, CSc.
Olbrachtova 50
140 00 Praha 4
mobilityforall@mobilityforall.cz

Nadatio Samaritanus –**Sdružení Samaritán**

Bc. Jiřina Gricová
Šilarova 2
628 00 Brno
info@samaritanus.cz

NONA – společnost zdravotně postižených Nové Město nad Metují

Jaroslav Mňuk
Rašínova 313
549 01 Nové Město nad Metují
none@brailnet.cz

Občanské sdružení na pomoc starým, chronicky nemocným, zdravotně postiženým a handicapovaným občanům „Pomocná ruka“

Jaroslav Švenda
Školní 32
796 01 Prostějov
osruka@quick.cz

Občanské sdružení na pomoc zdravotně postiženým LIPKA

Mgr. Renata Čekalová
Tetín č. 1
796 01 Prostějov
oslipka@volny.cz

Oblastní unie neslyšících Olomouc

Ota Panský
Jungmannova 25
772 00 Olomouc
ouneslysicich.ol@iol.cz

OS POHODA – společnost pro normální život lidí s postižením

Maria Hrabánková
Hálkova 1612/1
120 00 Praha 2

Plzeňská unie neslyšících

Jaroslava Říhová
Tomanova 3
320 00 Plzeň

Podkrkonošská společnost přátel dětí zdravotně postižených se sídlem v Semilech

Jaroslava Boudná
Textilní 541
513 01 Semily

Pražská organizace vozičkářů

Zdenka Hanáková
Benediktská 6/688
100 00 Praha 1
pov@gts.cz

PROSAZ – Společnost pro sociální rehabilitaci občanů se ZP

Iveta Pešková
Kodymova 2526
158 00 Praha 5

Přátelství – sdružení rodičů zdravotně postižených dětí

Olga Kožílková
U Javorů 125
560 02 Česká Třebová
pratelstvi@ktct.cz

Revma – liga v ČR

Prof. MUDr. Robert Bardfeld
Revmatologický úst.
Na Slupi 4
128 50 Praha 2
musi@revma.cz

Sdružení na pomoc chronicky nemocným dětem

Prof. MUDr. Václav Špičák
Zelená 14
160 00 Praha 6-Dejvice

Sdružení neslyšících v Moravském krasu

Zdeněk Bílík
Svitavská 24
678 01 Blansko

Sdružení pro pomoc mentálně postiženým v ČR

Ing. Ivo Vykydal
Karlínské nám. 12
186 03 Praha 8
spmp@seznam.cz

Sdružení pro rehabilitaci osob po cévních mozkových příhodách

Ivana Vávrová
U Michelského lesa 366
140 00 Praha 4
scmp@volny.cz

Sdružení pro životní prostředí zdravotně postižených v ČR

Ing. Jan Skopec
Karlínské nám. 12
186 03 Praha 8

Sdružení rodičů a přátel diabetických dětí v ČR

JUDr. Václav Letocha
Lázeňská 4
118 00 Praha 1
diabetes.deti@brailnet.cz

Sdružení rodičů a přátel postižených dětí „Kamínek“ Pustá Kamenice

Eva Jílková
Šaffova 106
572 01 Polička
srppd@centrum.cz

SPOLU Olomouc

Helena Kapounková
Dolní nám. 38
772 00 Olomouc
spolu@volny.cz

Sdružení zdravotně postižených občanů a jejich přátel

Kamil Třos
Mitušova 83
700 30 Ostrava 30
szpoajp@quick.cz

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR

Milan Pešák
Krakovská 21
110 00 Praha 1
sons@sons.cz

SOLIDARITA – občanské sdružení zdravotně postižených

Oldřich Pavlík
Slavětín nad Metují 71
549 01 Nové Město nad Metují
solidarita.mnuk@tiscali.cz

SORDOS – sdružení pro kulturu neslyšících

PhDr. Helena Burianová
Božetěchova 1
612 00 Brno
sordos.brno@tiscali.cz

Společenství zdravotně postižených Nová Paka

Miroslav Šulc
Raisova 1089
509 01 Nová Paka
szp.novapaka@tiscali.cz

Společnost „E“

Jarmila Kolářová
Liškova 3
142 00 Praha 4
cea@volny.cz

Společnost dialyzovaných a transplantovaných nemocných, jejich rodinných příslušníků a přátel dialýzy
Lubomír Jelínek
Ohradní 1368
140 00 Praha 4

Společnost DUHA – integrace osob s mentálním postižením
Mgr. Tařana Kudeřov
Āeskolipsk 621
190 00 Praha 9
duha@spolecnostduha.cz

PARKINSON – humanitární společnost
Ing. Jiří Dvořák
Volyňsk 20
100 00 Praha 10
parkinson@volny.cz

Společnost pro pomoc při Huntingtonově chorobě
Pharm. Dr. Zdeňka Vondrckov
Pražsk 153
252 41 Dolní Břeřany
zdenk.vondrackova@quick.cz

Společnost psoriatiků a atopických ekzematiků
Jan Karel
P. O. Box 15
141 00 Praha 41
spae@cbox.cz

Spolek Trend vozekř Olomouc
Mgr. Milan Langer
Holečkova 9
779 00 Olomouc
trendvozickaru@volny.cz

SUKI – Sdruřen uřivatele kochleárních implantátů
Jitka Mllerov
Pod Markétou 30
104 00 Praha 10-Uhříněves
muler@quick.cz

Svaz diabetiků Āesk republiky
MUDr. Vlastislav Kaplan
Senovřn nm 23
110 00 Praha 10-Uhříněves
pzivanska@diabetes.cz

Svaz neslyřcch a nedoslýchavých v Āesk republice
Milada Smutn
Karlnsk nm. 12
186 03 Praha 8
snnocr@quick.cz

Svaz paraplegiků
Ing. Bohumil Kábrt
OvĀarsk 471
108 00 Praha 10-Maleřice
paraple@paraple.cz

Svaz postiřench civilizaĀnmi chorobami v Āesk republice
Mgr. Jiří Fremr
Karlnsk nm. 12
186 03 Praha 8
spcchcr@brailnet.cz

Svaz tlesn postiřench v Āesk republice
Helena Klasnov
Karlnsk náměstí 12
186 03 Praha 8
svaztp@quick.cz

Svaz zdravotn postiřench Střbrska
Jiří Jindřích
Jiráskova 1012
349 01 Stříbro

Svaz zdravotn postiřench řUMAVA
Kvta HynĀkov
Vdeňsk 9/4
339 01 Klatovy
szps.sumava@worldonline.cz

Svpomocn sdruřen rodiĀ a přatel zdravotn postiřench dt DANETA
Mgr. Věra Kosinov
Nerudova 1180
500 02 Hradec Krlov
daneta@brailnet.cz

Svítání – sdruřen pro pomoc zdravotn postiřenm dětem, Pardubice
Marcela Kolmanová
Stavbařů 304
530 09 Pardubice
svitani.sdruzeni@seznam.cz

Unie neslyřcch Brno
Svatopluk řamboch
Bořetchova 1
612 00 Brno
unb@cmjn.cz

Unie Roska – Āesk MS společnost
Ing. Jaroslav Zika
P. O. Box 38
120 00 Praha 2
roska@roskaczms.cz

ObĀansk sdruřen řANCE
Bořena Plickov
Osvoboditel 97
410 02 Lovosice

AMA – společnost onkologických pacientů, jejich rodinných přisluřnik a přatel
Marie Kubicová
Fr. Malíka 968/736
434 01 Most

steck ARCUS, společnost onkologických pacientů, jejich rodin a přatel
Margareta Jaglov
Klřsk 123
400 01st nad Labem

Sdruřen zdravotn postiřench Karlovy Vary-Star Role
Vlasta Felixová
Dvořkov 661/11
360 17 Karlovy Vary

Organizace nevidomých Jihlava
Pavel Hegner
Velk Beranov 208
588 21 Velk Beranov

Handicap řatec
Světlana SmoĀekov
Stavbařů 2696
438 01 řatec
handicap-zatec@seznam.cz

Na brnnskm vstaviřti se představ i Národní rada zdravotn postiřench

V Brně se ve dnech 4.–7. listopadu uskuteĀn tradiĀn výstava: 12. roĀnk mezinárodního veletrhu pro rehabilitaci, protetiku a zdrav REHAPROTEX a 11. mezinrodn veletrh zdravotnick techniky a farmacie MEFA. Pod názvem „Pro Věří usmívá“ bude na vstaviřti v pavilonu A2 zároveň probíhat prezentace nestátních neziskových organizci s humanitárním zamřenm. Jejím hlavním pořadatelem je Liga za přva vozekř. Budou na n zastoupeny chrnn dílny, obĀansk sdruřen a nadace z celé republiky.

Bude mezi nimi i Národní rada, kter své aktivity představ v samostatnm stánku, při nmř zajist bezplatn přvn poradenství. Pro nvřtvnky stánku budou přichystny propagaĀn materiály a také nov Sociln přvn minimum.

Bohat doprovodn program nabídne napřklad vystoupení známého herce a klauna Bolka Polvky Āi panelovou diskusi na téma „Jak vstřcn je sociln a zdravotn pĀe o zdravotn postiřen v Āesku?“, kterou připrav redakce Zdravotnických novin. Internetovna seznámí zájemce s mořnostmi vyuřit internetu při hledání přce Āi navazování kontaktů. Prodejn centrum zamřen na zdravou vřivnu přrodn kosmetiku a potravinov doplňky jist přilk lidi vyznvajc zdrav životní styl.

Drřitel průkazu TP, ZTP Āi ZTP/P zaplatí zlevnn vstupn 40 KĀ, jejich doprovod m vstup zdarma. Odter do Ātvrtka bude otevřeno do 18 hodin, v pátek jen do 15. hodiny.

(pel)

vydavatel: Národní rada zdravotn postiřench ĀR, Partyznsk 1/7, 170 00 Praha 7, telefon: 266 753 420, fax: 266 753 422 • odpovdn redaktor: Miloř Pelkn (466 304 366, bpelikan@atlas.cz) • redakĀn okruh: Ing. Jana Hrd (257 951 332, janahrda@centrum.cz), JUDr. Jan Hutař (266 753 425, j.hutar@nrzp.cz), Miloř Pelkn • vydávání povoleno Ministerstvm kultury ĀR, zapsáno do evidence periodického tisku pod Āislem MK ĀR E 13338 • dotováno Ministerstvm zdravotnictví ĀR • neprodejn • zveřejnn názory nemusejí být v souladu s minnm redakce, ruĀ za n autoři Ālnk